

7/3983
GK 13

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643-610-1-956
Konu :Yazılı Soru Önergesi

27.11.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.10.2018 tarihli ve 43452547-120.07-365625 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Sayın Bekir BAŞEVİRGEN'e ait 7/3983 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/3983 (2 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN BEKİR BAŞEVİRGEN'E AİT 7/3983 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Gediz Havzasında yer alan 13 adet OSB'nin 10'unda AAT bulunmakta iken 2 OSB anlaşmalı olduğu belediyelerin kanalizasyonlarına atık sularını deşarj etmektedir. Ayrıca 69 adet münferit sanayi tesisi de artırılmış atık sularını Gediz Havzasına deşarj etmektedir.

Faaliyetleri sonucu alıcı ortamlara katı, sıvı ve gaz halde atık bırakarak kirlilik oluşturan veya oluşturması muhtemel her türlü tesis ve faaliyetin, çevresel etkilerinin değerlendirilmesi; alıcı ortamlar ile ilgili ölçüm ve izleme çalışmalarının yapılması; tesis ve faaliyetlerin izlenmesi, izin verilmesi ve denetlenmesine ilişkin yetki ve sorumluluk, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na verilmiştir. Dolayısıyla, Manisa ili sınırları içerisinde atıksularını Gediz Çayı'na deşarj eden tesislerin izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin faaliyetler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca su kaynaklarının korunması ve kalitesinin iyileştirilmesi maksadıyla alıcı ortam bazlı deşarj standartlarının belirlenmesine yönelik metodolojiyi ortaya koymak üzere, Gediz Havzası'nda 2015-2017 yıllarında gerçekleştirilen çalışma sonucunda, Manisa ili sınırları içerisinde, 15 adet kentsel atıksu arıtma tesisi bulunduğu ve atıksuların arıtım sonrası deşarj edildiği, 50 adet endüstriyel tesisin ise doğrudan ya da arıtım sonrası atıksularını Gediz Nehri ve/veya yan kollarına deşarj ettiği belirlenmiştir. Söz konusu işletmelerin deşarjlarına ilişkin denetlemelerin yapılması görevi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görev alanındadır.

Manisa İlinin %82'si havza sınırları içerisinde yer almaktadır. Havzadaki su potansiyeli 2.270 hm³/yıldır.

Gediz Havzası Yeraltı suyu Planlama (Hidrojeolojik Etüt) Raporu (DSİ), Gediz YAS Projesi'ne göre Gediz Havzası'nda Jeotermal Ruhsat alanlarının sınırları içerisindeki yeraltı suyu analiz noktası (kuyu) sayısı: 103 kuyudan 38 tanesinde Arsenik (As) parametresi seviyesi, 32 tanesinde Bor (B) seviyesi içme suyu limit değerinin üzerinde çıkmıştır.

Ayrıca Bakanlığımızca Gediz Havzası'nda 2015-2017 yıllarında yürütülen proje kapsamında su kalitesi izleme çalışmaları da gerçekleştirilmiştir. Gediz Havzası'nın Manisa ili sınırları içerisinde kalan bölümüne izleme sonuçlarının, 30.11.2012 tarihli ve 28483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğine göre değerlendirilmesi sonucunda ortalama su kalitesi durumunun III. sınıf seviyesinde olduğu belirlenmiştir.

2008 yılında hazırlanan, 2013 yılında revize edilen Gediz Havza Koruma Eylem Planı ile Gediz Havzasında oluşan kirliliğin önlenmesi, havzanın korunması ve iyileştirilmesi maksadıyla öncelikle havzada durum tespiti yapılmış olup kısa, orta ve uzun vadeli tedbirler belirlenerek uygulamaya geçilmiştir. Bu eylemler kapsamında;

- 2008 yılında Akhisar, Alaşehir, Foça ve Gediz Belediyelerine ait sadece 4 adet atık su arıtma tesisi yeterli durumda çalışırken, bugün itibariyle Manisa iline bağlı Gördes, Ahmetli, Turgutlu, Akhisar, Alaşehir, Salihli, Saruhanlı ve Kula yerleşim birimleri, Kütahya iline bağlı Gediz yerleşim birimi ile İzmir iline bağlı Kemalpaşa, Menemen,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Çiğli ve Foça yerleşim birimleri olmak üzere toplam 13 adet atık su arıtma tesisi işletilmektedir. Ayrıca kapasitesi yetersiz olan ve ömrünü tamamlayan Manisa Merkez AAT yerine yeni atık su arıtma tesisi inşaatına devam edilmektedir.
- 2008 yılında nüfusu 10.000'den küçük 2 belediyenin atık su arıtma tesisi mevcutken, bugün itibarıyla nüfusu 10.000'den küçük 7 belediyenin (Şaphane, Karaoğlanlı, Keçiliköy, Durasılı, Foça-Yenibağarası, Gölmarmara, Kemalpaşa-Halilbeyli) atık su arıtma tesisi işletilmektedir. 2008 yılında yalnızca 2 Organize Sanayi Bölgesine ait atık su arıtma tesisleri işletilmekte iken, bugün itibarıyla mevcut olan 13 adet organize sanayi bölgesi (OSB)'nin 10'unun AAT'si bulunmaktadır.
 - Gediz havzasında 2008 yılında yalnızca İzmir (Harmandalı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi) katı atık depolama tesisi bulunmakta iken, bugün itibarıyla havzada İzmir, Kütahya, Manisa ve Uşak illerine hizmet eden 4 adet Katı Atık Birliği bulunmakta olup bunlardan 4'ünün de Düzenli Katı Atık Depolama Tesisi işletilmektedir. Havzada yer alan 44 adet düzensiz depolama tesisinin ise 2017-2023 yılları arasında ilgili Belediyelerce rehabilite edilmesi gerekmektedir.
 - Alıcı ortam esaslı deşarj limitlerinin belirlenmesi çalışmaları yürütülmektedir. Günlük Maksimum Toplam Yük Yaklaşımının Gediz Havzası'nda Uygulanması Projesi (2015-2017) kapsamında deşarjlarda ÇKS değeri aşılın 45 adet kirletici madde için (15 adet öncelikli kirletici madde, 18 adet noktasal belirli kirletici madde, 5 adet yayılı belirli kirletici madde, 7 adet konvansiyonel parametre) deşarj limiti hesaplanmıştır

Manisa merkezindeki evsel atık suların arıtımı için ikincil arıtma teknolojisinde bir arıtma tesisi mevcut olup, ileri arıtma tipi kentsel atık su arıtma tesisi inşaat aşamasındadır. Tesisin elektronik-mekanik ekipman kurulumu tamamlanarak Ekim 2018'de su almaya başlayacağı bilgisi Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından verilmiştir.

Havza bazında entegre koruma planları yapılması yoluyla tüm gelişmelere ve kullanımlara kontrollü bir şekilde yön verilmesi, kalitesi bozulmuş su kaynaklarının iyileştirilmesi, iyi durumda olan su kaynaklarının korunması maksadıyla 25 nehir havzasında Havza Koruma Eylem Planları hazırlanmış olup 2023 yılına kadar uygulanması devam edecektir.

İlaveten, Havza Koruma Eylem Planlarının bir sonraki aşaması olan ve Avrupa Birliği Çevre Faslı kapanış kriterlerinden de biri olan "Nehir Havzası Yönetim Planları"nın hazırlanması çalışmalarına 2014 yılında başlanmıştır. 2023 yılına kadar 25 havza için Nehir Havza Yönetim Planları tamamlanacak olup, uygulanması takip edilecektir. Hâlihazırda, Gediz Havzası için plan hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Mevzubahis "Nehir Havzası Yönetim Planları" kapsamında belirlenen tedbirlere ilişkin 7.106 adet tedbirin yatırım maliyeti 6,2 milyar TL olarak belirlenmekle birlikte, bu kapsamda gerçekleştirilecek yatırımlara planlama çalışmaları tamamlandıktan sonra başlanacaktır.

Ayrıca; 81 İl Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi gerçekleştirilmektedir.